

Een Halloween traditie

Ik word wakker van een krassend geluid en ik schiet rechtovereind. Mijn zwarte krullen zitten in de klit en liggen als verstoten vogelnesten op mijn hoofd. Ik wrijf de slaap uit mijn ogen, dat er als een dikke klomp cement aan vastgeplakt zit. Eén korrel slaap komt in mijn linkeroog terecht en ik vloek en knipper met mijn ogen om het eruit te krijgen, als ik in mijn rechterooghoek een schaduw voorbij zie schieten. Ineens realiseer ik me welke dag het is: 31 oktober. Halloween. Enthousiaste kriebels gaan door mijn buik. Ik schuif een stukje op en klop op mijn bed, om aan de schaduw aan te geven dat ze bij me mag komen.

Mikki begrijpt meteen dat ze welkom is en springt gracieus van mijn bureau op het bed en krult zich meteen op aan mijn zij. Mikki is mijn zwarte kat, die elke nacht als een soort schaduw door het huis beweegt. Het is denk ik overbodig om te zeggen dat ik dol ben op Halloween en precies in het plaatje pas met mijn lange zwarte krullen en Mikki de zwarte kat. Mijn vader en ik gaan ieder jaar helemaal op in de Halloweentradities. Een pompoen uithollen, het huis in thema versieren en dan in onze *spooky* onesie de film *Hocus Pocus* kijken.

Met mijn hand zoek ik naar het lichtknopje, doe het licht aan en een blik op de klok vertelt me dat het half acht in de ochtend is. Beneden hoor ik mijn moeder al rommelen. Ik klim over Mikki heen en loop naar mijn bureau, waar ik het zwarte, glimmende fotolijstje oppak. Er zit een foto in van mijn vader en mij tijdens Halloween vorig jaar, toen we vleermuiscupcakes hadden gebakken en daarna met de spuitzak de hele keuken smerig hadden gemaakt, inclusief elkaar. We hadden de grootste lol, de topping zat werkelijk overal en ik kan niet wachten om er vandaag weer zo'n dag van te maken, ondanks...

Een klop op mijn slaapkamerdeur onderbreekt mijn mijmering. 'Phoebe, ben je wakker? Ik zie licht branden.'

'Ja, kom maar binnen,' roep ik naar mijn moeder en ze doet de deur open.

'Hé, lieverd, nogmaals sorry dat ik vandaag moet werken en pas laat in de avond terug ben. Ik zou deze dag graag met je vieren. Misschien kun je Romy nog uitnodigen.'

'Geeft niet, mam. Ik vermaak me wel.' Ik glimlach naar haar.

Ze werpt me een geroerde blik toe en geeft dan een kus op mijn voorhoofd.

Als ik fris en fruitig ben van een warme douche, eet ik mijn ontbijt en kleed ik me aan voor school. Met zwarte eyeliner teken ik een spinnenweb rondom mijn rechteroog. Ik doe mijn haren in een hoge staart, zodat het als een soort kattenstaart sierlijk beweegt als ik loop. Ik ben er klaar voor.

De schooldag op de laatste dag van oktober verloopt zoals ieder jaar vrij rustig. Er zijn versieringen en sommige leerlingen hebben iets gedaan met het Halloweenthema in de vorm van zwarte kleding, fopspinnen of bijpassende sieraden, maar de meeste leerlingen kleden zich zoals ze dat elke andere dag ook doen. Inmiddels maakt niemand meer opmerkingen over het spinnenweb op mijn gezicht, ze zijn er simpelweg aan gewend dat ik dit ieder jaar doe. Als de bel gaat en de dag om is, zie ik Romy in de gang lopen, samen met Aïda.

Ik roep mijn beste vriendin, die meteen opleeft als ze me ziet en mijn kant op sprint. Aïda rent er achteraan en het ziet er precies hetzelfde uit als wanneer ik ren om de bus te kunnen halen.

'Phoebe!' roept Romy en ze omhelst me. Dan laat ze los en kijkt ze me aan, haar handen rustend op mijn schouders. 'Hoe gaat het vandaag?'

Wat heeft iedereen toch? Het gaat prima. 'Goed, goed,' zeg ik.

'Phoebe...' Romy's toon klinkt belerend.

'Nee, echt,' zeg ik en ik schenk haar een glimlach. 'Ik ga zo meteen het huis versieren en de pompoen uithollen en dan mijn *spooky* onesie aantrekken.'

'Zal ik met je meegaan?' stelt Romy voor.

Ik schud resoluut mijn hoofd. 'Nee, dat hoeft niet. Ik heb al gezelschap. Het is onze traditie, dus dit is iets wat ik met mijn vader moet doen.'

‘Huh,’ zegt Aïda verbaasd. ‘Maar ik dacht dat...’

‘Dat is ook zo,’ onderbreekt Romy haar en ze werpt een strenge blik op Aïda, die haar poging om mee te doen aan het gesprek staakt. ‘Het is jullie traditie. Veel plezier samen.’

Ik glimlach dankbaar naar haar. ‘Dat komt wel goed.’

Eenmaal thuis doe ik de schuurdeur open om mijn fiets erin te zetten en ik schrik me rot als een heks aan een springveer me lachend verwelkomt. Mijn vader hangt die altijd in de schuur op om ons aan het schrikken te maken. Vaak vergeet hij hem vervolgens weer op te ruimen, waardoor we ons ook rond de kerst nog het leplazarus schrikken.

Ik adem diep in en uit als ik de voordeur open doe en naar binnen ga. Mijn moeder is al naar haar werk. ‘Pap, ik ben thuis! Laten we het huis versieren!’ Ik zet mijn schooltas en schoenen in de gang neer, hang mijn jas op en loop naar de keuken. Op de keukentafel staat de doos met versieringen al klaar, evenals de uit te hollen pompoen. We hebben een spokenslinger, een spinnenslinger en een pompoenslinger. Als ik de huishoudtrap op klim met de spokenslinger in mijn hand, gaat ineens de muziek aan en het introlied van *The Adams Family* wordt ingezet. Een korte rilling trekt door mijn lichaam, maar dan bedenk ik me dat pap de muziek waarschijnlijk heeft aangezet. Ik lach. ‘Goed idee, pap! Halloweenmuziek is essentieel voor de sfeer,’ roep ik naar de woonkamer en hang het lusje van de spokenslinger op aan het haakje dat in de muur is getimmerd.

De spookjesslinger hangt en ik pak de spinnenslinger. Dit is mijn vaders favoriet. ‘Wil jij de spinnenslinger ophangen?’ vraag ik en ik leg de slinger op het aanrecht, zodat mijn vader hem kan ophangen. Zelf hang ik de laatste slinger op, de slinger vol gemeen kijkende pompoenen.

Het inmiddels al donker aan het worden buiten, dus ik doe het licht in de keuken aan. ‘Heb jij ook trek?’ vraag ik mijn vader en ik pak de bak lasagne uit de koelkast. ‘Onze favoriet,’ zeg ik met een knipoog naar mijn vader. Ik doe hem in de magnetron en richt me dan op de pompoen die al klaarligt op het aanrecht om te worden aangevallen met een mes. De sfeer zit er al goed in met de slingers, muziek en de duisternis buiten. Ik snijd de bovenkant van de pompoen eraf. Mijn taak is altijd om de pompoen uit te lepelen en mijn vader snijdt vervolgens een gezicht in de pompoen en steekt de kaars aan die het gezicht tot leven zal brengen.

Zweet parelt op mijn voorhoofd als ik grote lepels pompoenprut uit de pompoen schep. *Ghostbusters* klinkt nu door de speakers en ik lach naar mijn vader. ‘Weet je nog dat we samen naar de film van de *Ghostbusters* zijn geweest in de bioscoop?’

Dan hoor ik boven een deur dichtvallen en laat ik van schrik de lepel vallen. Het gekletter van het ijzerwerk op de stenen vloertegels gaat bijna synchroon met mijn snel kloppende hart. Dit kan niet...

‘Is mama alweer thuis?’ vraag ik aan mijn vader, maar ik weet dat dat niet het geval is. Ze zou de hele avond werken en het is nog lang geen elf uur. Langzaam loop ik de gang in en kijk langs de trap omhoog. Wij hebben zo’n trap die in de rondte omhoog gaat, dus je kan niet goed zien wat er een verdieping hoger gebeurt. Er valt licht van de woonkamer op de onderste treden, maar al snel heeft het licht geen macht meer en zijn de treden gehuld in duisternis. Het is een grimmig gezicht, maar gelukkig is mijn vader er om me te beschermen als er echt iets aan de hand zou zijn.

Er klinkt gestommel in één van de kamers boven en dan weet ik zeker dat er iemand in mijn huis is. Ik twijfel, zet mijn voet op de eerste trede en haal hem er dan weer van af. Wat moet ik doen? Een naargeestig gevoel kruipt vanuit mijn buik omhoog naar mijn keel en ik slik. Ineens valt me in dat dit echt zo’n typische scène is uit één of ander slecht horrorverhaal, waar er onheilspellend gestommel klinkt en het uiteindelijk de kat van het huis blijkt te zijn.

Ha, ha, Mikki, denk ik opgelucht. Ik rol lachend met mijn ogen. Dat ik daar bijna in was getrapt! Ik draai me om als ik plots iets zachts langs mijn benen voel gaan. Kippenvel trekt over mijn hele lichaam heen als ik me realiseer dat het Mikki is die om mijn benen kroelt. Hier, beneden.

Wie is er dan boven?

Rillingen gaan over mijn rug en ik besluit dat ik het vast verkeerd heb gehoord. Zo snel als ik kan loop ik terug naar de keuken, waar mijn vader vast al klaar is met de pompoen. Nog voor ik de keuken kan bereiken, klinkt er een harde klap tegen het raam in de woonkamer en ik gil en spring geschrokken in de lucht. Het is inmiddels echt donker en het waait zo te horen flink. *Het was vast een tak of een vogel, niks aan de hand*, spreek ik mezelf toe.

'PING', klinkt het vanuit de keuken en hoewel ik weet dat het de magnetron is, schrik ik toch. Waarom was ik ook alweer zo dol op deze feestdag? Ik loop naar de keuken en zie dat pap nog niet klaar is met het gezicht van de pompoen. Ik haal de lasagne uit de magnetron. 'Zullen we eerst even eten?' vraag ik en ik snijd twee grote stukken af, die ik verdeel over onze borden. Ik vul de waterkoker met water en zet hem aan.

Als ik de borden met lasagne op de bijzettafel in de woonkamer zet, begint het licht in de keuken te flikkeren. 'Grappig, pap!' roep ik, maar er komt geen reactie. Het flikkeren gaat door. Het licht in de woonkamer doet nu mee. *Life's no fun without a good scare!* klinkt er door de speakers. *This is Halloween* is nu op en het lied past net even te goed bij de situatie. Dit is niet leuk meer.

'Stop alsjeblieft, je maakt me bang,' roep ik naar mijn vader. Ik zet een stap richting de keuken. Plots klinkt er een harde klap en is het hele huis pikkedonker. Ik heb altijd gelezen over angstsweet, maar het is daadwerkelijk een bestaand iets. Mijn voorhoofd, nek en handen voelen klam aan en mijn hart bonst.

'Halloween! Halloween! Halloween! Halloween!' schalt het door de speakers.

Hoe kan de stereo het nog doen? vraag ik me af. De stroom is uitgevallen...

Ik open de TV-kast en schakel de stereo uit. Mijn bonzende hart is het enige geluid dat nog te horen is. Mijn telefoon gaat af en ik grijp snel naar de hoek van het TV-meubel om niet om te vallen van schrik. Het is me het avondje wel, zeg. Ik kijk naar het scherm van mijn telefoon: Romy.

'Room, hé,' zeg ik vluchtig als ik de telefoon opneem.

'Is bij jou ook de stroom uitgevallen?' komt ze direct ter zake en ik blaas een grote teug lucht uit.

De stroom is uitgevallen, het is niet meer dan dat.

'Jup,' zeg ik simpelweg, maar mijn ademhaling is gejaagd.

Romy hoort dat. 'Phoebe, gaat alles goed daar? Moet ik langskomen?'

'N-nee,' zeg ik snel. 'Het is heel gezellig hier. De slingers hangen en we hebben muziek en de pompoen gaat ook al goed. Ik heb net het eten klaar.'

'Ik heb hier geen goed gevoel over,' antwoordt Romy. 'Ik kom eraan, volgens mij kan je wel een vriendin gebruiken.'

'Nee!' roep ik. 'Ik bedoel, niet vandaag. Vandaag is ónze dag. Het is ónze traditie!' Ik hoor hoe erg ik mijn stem verhef.

'Dat weet ik, schat, maar volgens mij ben je erg geschrokken. Geen gemaar, ik kom eraan.' Romy hangt de telefoon op voor ik kan protesteren.

Ik staar naar de silhouet van mijn telefoon in het donker en merk dat ik tril als een rietje. *Het is oké. Pap en ik hebben een leuke tijd*, verman ik mezelf.

Ik zoek de zaklamp-app op mijn telefoon en probeer mijn ademhaling te kalmeren. 'Pap, het is maar een stroomstoring!' roep ik naar de keuken. 'Ben je oké?' Met het kleine beetje licht dat mijn telefoon creëert loop ik langzaam richting de keuken. Het huis is echt griezelig, zo gehuld in niets dan zwart. Ook de keuken ligt er stil en griezelig bij.

'Pap?' vraag ik nog een keer. Ik schijn op de magnetron, over de keukenkastjes en dan op het aanrecht. Het scherpe mes ligt dreigend op het aanrecht, besmeurd met pompoenprut. Zou het gezicht dan eindelijk in de pompoen zitten? Ik schijn iets opzij en deins geschrokken achteruit.

Spin!

Nee, geen spin. Het is de spinnenslinger. *Niets aan de hand.* 'Pap? Je zou toch de slinger ophangen? Waar ben je?' Plots gaan de lichten weer aan en hoewel ik wederom schrik, ben ik blij dat ik weer normaal kan zien. Ik leun met mijn handen op mijn knieën en adem diep in en uit. Misschien heeft Romy gelijk. Misschien gaat het niet goed hier.

Alsof dit haar cue is, gaat de deurbel en ik doe niet eens meer moeite om rustig te blijven. Met trillende benen baan ik me een weg naar de voordeur. Mijn handen beven als ik de deur van het slot haal en Romy naar binnen laat.

Ze bekijkt me van top tot teen en tranen wellen op in haar ogen. 'Phoebe, wat zie je eruit! Wat is er allemaal gebeurd hier?'

Ik open mijn mond om te antwoorden, als ik een bekend geluid hoor in de keuken. Een geluid dat normaal totaal geen angst aanjaagt, maar wel als je zelf niets met het geluid te maken hebt.

De waterkoker.

Ik ren naar de keuken.

‘Phoebe!’ roept Romy verbouwereerd en ze rent achter me aan.

‘Pap! Pap, ben je thee aan het zetten?’ De waterkoker geeft een ping en maakt me duidelijk dat het water heet is. ‘Het is oké, Romy,’ zeg ik. ‘We gingen net theedrinken.’

‘Phoebe, alsjeblieft, je maakt me bang. Je weet dat...’

‘Nee!’ onderbreek ik haar. ‘Zeg het niet! We hebben een hele leuke dag. We hebben het ontzettend leuk, toch pap?’ Ik kijk om me heen om mijn vader te smeken in te stemmen met mijn uitspraak.

‘Phoebe!’ roept Romy streng. Tranen lopen over haar wangen. ‘Kijk nou naar jezelf! Je ziet eruit alsof je een spook hebt gezien, je keuken is één grote bende. Er ligt een slinger half op het aanrecht, de pompoen is alleen nog maar uitgehold, er ligt prut op de grond, er staat een halve bak lasagne en wat moet dat met die Snickers op het aanrecht?’

Mijn ogen glijden over de reepjes chocola, die er verloren bij liggen. ‘Die vindt pap het lekkerst, die moet ik altijd aan hem geven. De Snickers zijn van hem... De spinnenslinger is zijn favoriet, hij hangt die altijd op. De pompoen... De p-pompoen...’ Mijn stem breekt en ten einde raad begin ik te huilen. ‘Hij doet het gezicht,’ snik ik.

Romy slaat haar armen om me heen. ‘Jeetje, je trilt helemaal. Phoebe, ik weet dat je het moeilijk vindt om te accepteren, maar je vader is afgelopen winter omgekomen bij een auto-ongeluk. Ik weet hoeveel waarde je hecht aan deze Halloween traditie, dus ik wilde je de kans geven hetzelfde gevoel te ervaren als altijd toen je er vandaag op school over begon, maar...’ Ze zucht en begint dan weer te huilen. ‘Dit is niet goed. Je weet dat het hem niet terugbrengt, toch? Het breekt me om je zo te zien.’

‘Ik dacht...’ begin ik, terwijl de tranen over mijn wangen op Romy’s jas rollen en mijn neus zich vult met snot. ‘Ik dacht dat als ik alles hetzelfde zou doen als andere jaren, het net zou voelen alsof hij er écht was. Ik praatte tegen hem, ik hield me aan de taakverdeling, ik deed alles goed. Ik deed alles goed!’

‘Dat doe je ook,’ sust Romy me. ‘Er zullen altijd momenten zijn die de pijn en rouwgevoelens van het verlies van je vader weer doen oprakelen. Het zal je nog vaker van je sokken blazen, maar dit is niet de manier om ermee om te gaan. Dit is niet de manier, mop.’

‘Ik mis hem gewoon zo,’ zeg ik met een brok in mijn keel van het huilen en ik stoot een ellendige kreet uit, waarna ik mijn gezicht weer begraaf in Romy’s jas. ‘Mijn vader is mijn held. Dood of niet, hij is en blijft mijn allergrootste held.’

We staan een hele tijd zo. Romy lijkt alle geduld van de wereld te hebben, als ze rustig over mijn rug aait en me laat huilen. ‘Ik weet het,’ fluistert ze.

Met een rood gezicht en verdikte oogleden maak ik me los uit de omhelzing en kijk Romy aan. Er zitten zwarte vegen op haar jas van mijn uitgelopen spinnenweb. Ik wil niet weten hoe mijn gezicht eruit ziet. ‘Het leek gewoon alsof mijn vader me signalen gaf,’ begin ik. ‘Signalen dat hij er is, op me neerkijkt en toch nog samen met mij Halloween viert, van bovenaf. Er kwam iets tegen het raam en...’

‘Dat was vast een tak,’ zegt Romy zacht. ‘Zullen we anders op de bank gaan zitten en een romantische komedie kijken?’

‘Nee, luister. De muziek ging ineens aan en ik had er niets mee te maken. De waterkoker evenmin. Er klonk gestommel boven, maar Mikki was het niet, want die was beneden. Er viel een deur dicht boven, maar er is niemand thuis. Ik zeg het je, tekenen!’

‘Phoebe.’ Romy klinkt verslagen. ‘Er zal vast overal een verklaring voor zijn. Alsjeblieft, stop ermee. Het doet me echt pijn om je zo te zien.’

Ik knik met tegenzin en volg Romy naar de woonkamer.

Ze werpt een blik op de twee borden lasagne. ‘O, moppie toch,’ zegt ze vol medelijden en als ik niet zo ontzettend uitgeput zou zijn, zou ik zeker weer in tranen zijn uitgebarsten.

Leeg en moe laat ik me op de bank zakken en Romy gaat naast me zitten. ‘Kunnen we wel gewoon *Hocus Pocus* kijken, alsjeblieft?’ vraag ik.

‘Weet je het zeker?’ vraagt ze voorzichtig.

‘Ja,’ zeg ik beslist. ‘De laatste traditie. Ik moet het doen.’

Ze knikt begripvol en drukt op *Play* als ze de film heeft gevonden.

Ik krijg niet veel mee van de film. Ik ben zo uitgeput dat ik na enkele minuten al in slaap val. Als ik word gewekt kijk ik in het gezicht van mijn moeder. *Was het een droom?*

De gekwelde blik in mijn moeders ogen vertelt me dat dat niet het geval is. 'Schatje toch,' zegt ze. 'Ik dacht al dat het geen goed idee was om je uitgerekend vandaag alleen te laten.'

'Het geeft niet, het was...'

'Nee,' onderbreekt mijn moeder me. 'Niet doen. Niet zeggen dat het leuk was, zo in je eentje. De keuken is een slagveld en jij ziet er niet veel beter uit.'

'En bedankt,' zeg ik zacht.

'Ik bedoel alleen,' gaat mam verder, 'dat ik gewoon geschrokken ben. Ik had zo graag gewild dat je een leuke dag zou hebben, zeker nu Boris...' Haar stem breekt.

'Ik heb het geprobeerd,' stamel ik. 'Ik deed of papa er nog gewoon was, maar het was gewoon niet hetzelfde.'

'Romy heeft het me verteld. Het is echt hartverscheurend om me voor te moeten stellen hoe je het hebt gehad vandaag in je eentje. En dan ook nog die stroomstoring.'

'Ja, maar dat was een teken,' houd ik vol. 'Papa liet vandaag op meerdere manieren zien dat hij nog bij ons is.'

Tranen rollen over mama's wangen. 'Phoebe, ik weet het niet...'

'Er is iemand boven, ik hoorde een deur dichtslaan. Ik hoorde gerommel!' roep ik.

Mam steekt haar hand naar me uit en ik kijk haar vragend aan. 'Kom, we gaan naar boven. Ik wil wel zien wie hier in huis aan het spoken is.'

Ik volg haar naar de gang en de trap op. Er klinkt geritsel uit mijn kamer. 'Hij is in mijn kamer,' fluister ik.

Mijn moeder loopt langzaam naar mijn kamer toe en doet dan met een ruk de kamerdeur open.

Er is niemand in mijn kamer. Het raam staat open en de wind heeft een stapel papieren van school van mijn bureau geblazen. Mijn pennenbakje ligt ook op zijn kant.

'Zie je wel?' zegt mijn moeder. 'Je hebt je raam open laten staan, daardoor is de deur dichtgewaaid en zijn er ook spullen omgewaaid. Dat is wat je hoorde.' Ze doet het raam dicht, het licht aan en sluit de gordijnen.

'Maar de waterkoker ging ook ineens aan!' protesteer ik.

'Had je hem al aangezet voor de stroomstoring? Want dan gaat hij gewoon verder als er weer stroom is,' vraagt mam en ik knik beschamend als ik hoor hoe logisch het allemaal klinkt.

'De muziek ging ook vanzelf aan...' probeer ik nog.

'Misschien was er al iets mis met de stroom vóór de storing,' verklaart mijn moeder.

'Maar, de muziek ging door toen er geen stroom meer was!' Ik bal mijn vuisten. 'En de heks, in de schuur. Heb jij die opgehangen?'

'Papa's heks?' vraagt mijn moeder verward en als ik knik schudt ze haar hoofd. 'Nee, sorry lieverd, die ben ik helemaal vergeten dit jaar.'

'Nou, hij hangt er dus! Hoe kan dat dan?' houd ik vol.

Mijn moeder drukt met haar duim en wijsvinger op haar neusbrug en sluit haar ogen. 'Daar is vast ook een verklaring voor. Liefje, hoe graag ik het ook wil geloven, ik denk niet dat er iets is als signalen van overleden mensen. Geliefden draag je mee in je hart en daar zal je ze altijd vinden.'

'Misschien heb je gelijk,' zeg ik aarzelend en mijn moeder geeft me een kus op mijn voorhoofd.

'Waar is Romy eigenlijk?' vraag ik dan.

'Haar vader heeft haar net opgehaald. Ze was naast jou in slaap gevallen op de bank. Het was ook al kwart voor twaalf.'

'Bijna spookuur,' grap ik zacht en alsof ik erom heb gevraagd, begint de klok aan zijn eerste slag. Dan de tweede. De derde. De vierde.

Als de twaalfde slag klinkt, klinkt er ook een klap in mijn kamer en mijn moeder en ik draaien ons geschrokken om.

Het fotolijstje op mijn bureau is omgewaaid.

‘Wat was dat?’ vraag ik, precies op hetzelfde moment dat mijn moeder: ‘Dat kan toch niet,’ stamelt.

Ik loop naar mijn bureau toe en pak het fotolijstje met de foto van mijn vader en mij op Halloween vorig jaar op. Het glas is op de plek waar mijn vader te zien is gebarsten. De barsten lijken een pijl te vormen, gericht op mijn vader.

Ik zie het vast verkeerd.

Dit kan niet.

Mijn moeder komt erbij staan en laat haar vinger over de barst gaan. ‘B-Boris?’ vraagt ze voorzichtig. Een traan rolt over haar wang. ‘Hij is hier echt,’ zegt ze dan zacht.

Ik wist het. Halloween is ónze traditie en hij laat me niet in de steek. Met tranen in mijn ogen omhels ik mijn moeder. ‘Fijne Halloween, papa.’